

SCHAALDIEREN (CRUSTACEA) AFGEBEELD OP POSTZEGELS

door

L. B. HOLTHUIS

Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Leiden

Het enorm grote aantal postzegels dat tegenwoordig over de gehele wereld wordt uitgegeven is er de hoofdoorzaak van dat vele philatelisten zich zijn gaan specialiseren door ófwel slechts zegels van bepaalde landen te verzamelen óf door een z.g. beeldverzameling op te bouwen. De duidelijke tendens die bij de posterijen van vele landen bestaat om hun zegels voor „beeld” philatelisten aantrekkelijk te maken, draagt er toe bij dat zelfs het bijeenbrengen van een zeer gespecialiseerde beeldverzameling een fascinerende bezigheid is. Het is tegenwoordig reeds vrijwel onmogelijk om zonder grote kosten een representatieve verzameling postzegels met dierenafbeeldingen op te bouwen. Maar een dergelijke collectie tot een kleine diergroep te beperken, en deze dan ook zeer grondig te verzamelen, is zowel financieel mogelijk als zeer interessant en boeiend. Een dergelijke beperkte diergroep die relatief weinig op postzegels afgebeeld wordt is die der schaaldieren of kreeftachtigen (Crustacea). Deze dieren zijn zeer decoratief en lenen zich uitstekend om als motief op postzegels gebruikt te worden, zoals duidelijk uit de hier gegeven afbeeldingen blijkt.

Het aantal mij bekende postzegels dat afbeeldingen van Crustacea draagt is kleiner dan 100. Zij variëren van zeer fraai uitgevoerde, zowel wetenschappelijk als artistiek volkomen verantwoorde afbeeldingen, waaruit de identiteit van de soort nauwkeurig bepaald kan worden, tot zeer schematische of gestyleerde figuren, waaraan men nauwelijks kan zien dat zij een schaaldier voorstellen.

In deze bijdrage wordt getracht een zo volledig mogelijk overzicht te geven van alle postzegels die de afbeelding van een of meer schaaldieren dragen. De oudste mij bekende zegels met een dergelijk onderwerp zijn de tussen 1870 en 1891 uitgegeven z.g. Zemstvos zegels van Vesjegonsk (Rusland), die de afbeelding van een rivierkreeft dragen. Werd tot ca. 1950 slechts zelden een afbeelding van een kreeftachtige op postzegels aangetroffen, in de laatste jaren stijgt het aantal zegels met dergelijke afbeeldingen enorm snel. Ongeveer $\frac{2}{3}$ van de nu bekende zegels van deze categorie verscheen in de laatste 10 jaar.

Men kan de zegels met schaaldierafbeeldingen in twee rubrieken verdelen:

I. De zegels waarop deze dierafbeeldingen een symbolische betekenis hebben en dus geen bepaalde soort bedoelen voor te stellen, zoals de zegels van de dierenriem series, en die welke uitgegeven zijn voor de kankerbestrijding. Bij de dierenriemafbeeldingen wordt het teken „Cancer” soms door een krab, soms door een kreeft voorgesteld, bij de kankerbestrijding is het symbool voor kanker altijd de krab (Cancer).

II. De zegels waarvan de beeltenis werkelijk bedoeld is een bepaalde soort of groep kreeftachtigen af te beelden.

In deze categorie zijn van de diverse families de langoesten (fam. Palinuridae) het meest afgebeeld (20 zegels); zo staat de soort *Panulirus argus* alleen al op zegels van 4 verschillende landen. Verder genieten ook de economisch belangrijke soorten een duidelijke voorkeur (ca. 36 zegels). Enkele zegels tonen dieren die karakteristiek zijn voor het land van uitgifte: zoals de soort *Cherax communis* voor Westelijk Nieuw Guinea, *Jasus frontalis* voor Chili, *Jasus tristani* voor Tristan da Cunha en *Jasus paulensis* voor de Terres Australes Antarctiques Françaises. Daar tegenover staan zegels van het sheikdom Dubai, gelegen aan de Perzische Golf, die Europese schaaldieren (*Cancer pagurus*, *Pagurus bernhardus*) vertonen, die niet in Dubai of zelfs in de naaste omgeving voorkomen.

Slechts drie landen hebben een hele serie aan Crustacea gewijd: Nederlands Nieuw Guinea in 1962, Marokko in 1965 en Noord Viet Nam ook in 1965. De eerste twee series behoren tot de fraaist uitgevoerde en wetenschappelijk meest accurate zegels op dit gebied.

In het hieronder gegeven overzicht worden de twee bovengenoemde categorieën afzonderlijk na elkaar behandeld. De afkorting Yv. wordt hier gebruikt om het nummer aan te geven waaronder de zegel in de catalogi van Yvert & Tellier opgenomen is.

Afbeeldingen van vrijwel alle zegels zijn op platen 1 en 2 gegeven; de twee tekstfiguren beelden zes zegels af die uitkwamen nadat het manuscript vrijwel afgesloten was.

Graag spreek ik hier mijn oprechte dank uit aan Prof. Dr. H. Boschma en de heer J. A. G. Delfos te Leiden en de heer W. H. Gravenstein te Amsterdam voor de hulp die ik bij het verzamelen van de zegels en bij het samenstellen van dit artikel mocht ontvangen.

Ia. Dierenriem zegels.

1937. Oesterreich. 12 Groschen, groen; 24 Groschen, rood. Bestemd voor Nieuwjaarspost. Yv. 515 en 516. De twee zegels vormen samen een volledige serie en zijn, behalve in waarde aanduiding en kleur, geheel

gelijk aan elkaar. De dierenriem figuren zijn afgebeeld in twee verticale stroken aan weerszijden van het centrale motief, een vaas met bloemen; het symbool „Cancer”, kreeft, is hier (3e figuur van boven in de rechter strook) een ware kreeft. De afbeelding is niet duidelijk genoeg om uit te maken of het een zee-kreeft of rivierkreeft betreft. (Pl. 1).

1957. Israel. 100 prutot, bruin, zwart, rose en oranje op geelbruin. „Tabil. Exposition internationale philatélique” (op tab-strookje). Yv. 124. Een driehoekige zegel, die met drie gelijksoortige zegels van 200, 300 en 400 prutot een blok vormt dat de gehele dierenriem, naar een oud mozaïek, vertoont. De zegel van 100 prutot vertoont „Cancer” in het midden, geflankeerd door de leeuw en de tweelingen. De afbeelding van „Cancer” bedoelt een krab te zijn, maar is zeer oppervlakkig en lijkt meer op een teek dan op een krab. De identiteit van het dier is dan ook niet uit te maken. (Pl. 1).
1961. Israel. 0.07 pond, bruin. „Mazal Sartan Tamuz” (in hebreuws schrift op de zegel; mazal = geluk (mazzel), sartan = krab, Tamuz is de hebreeuwse maand van dit sterrebeeld). „Mazal sartan. Cancer” (op tab-strookje, de eerste twee woorden in hebreuws schrift). Yv. 189. De zegel (pl. 1) vertoont de afbeelding van een zwemkrab van het geslacht *Portunus* of van *Callinectes*, zij is echter te schematisch om een determinatie van de soort mogelijk te maken (in Israelische wateren komen ten minste 2 soorten *Portunus* en 1 soort *Callinectes* voor). In deze serie komen (behalve een grotere, die hierna besproken wordt) nog 11 zegels van hetzelfde formaat voor die andere figuren uit de dierenriem afbeelden (0.01-0.50 pond). Elk der zegels is van een tab-strookje voorzien waarop de gehele dierenriem staat afgebeeld. De dertiende zegel van deze serie is van groter formaat, hij is als volgt te karakteriseren:
1961. Israel. 1.00 pond, donkerblauw met goud en lichtblauw. Yv. 198. Deze zegel (pl. 1), veel groter dan de andere van dezelfde serie, vertoont de gehele dierenriem in goud. De figuur van de krab is dezelfde als die van de zegel van 0.07 pond.
1962. Israel. 0.05 pond (opdruk in zwart over de oorspronkelijke waarde 0.07), lichtgrijs. Yv. 212. Dezelfde zegel als die van 0.07 pond van de vorige serie, doch grijs met de nieuwe waarde in zwarte opdruk. De opdrukserie bestaat uit 3 waarden (0.03 op 0.01, 0.05 op 0.07 en 0.30 op 0.32), alle drie zijn voorzien van een tab-strookje waarop de gehele dierenriem is afgebeeld.

Ib. Kankerbestrijding.

1948. Brasil. 40 cts, lila. „Luta contre o cancer”. Yv. 473. De afbeelding vertoont een wereldbol, daarop een krab doorstoken door een dolk. De krab is niet te determineren. Deze zegel is apart uitgegeven en vormt geen deel van een serie. (Pl. 1).
1953. Republica Dominicana. 1 c., rose met rood. „Liga Dominicana contra el Cancer”. Yv. bienfaisance 7. De afbeelding vertoont een esculapenstaf achter een krab, waarvan een schaar door de esculapenslang afgebroken is. De krab, mogelijk de algemene Antilliaanse landkrab, *Gecarcinus ruricola* (L.), is niet met zekerheid te determineren. Deze zegel is apart uitgegeven. (Pl. 1).
1954. Republica Dominicana. 1 ø, rose met rood. „Liga Dominicana contra el Cancer.” Yv. bienfaisance 10. Geheel als de vorige doch de c bij de waarde aanduiding is schuin doorstreept en wordt niet gevolgd door een punt.
1955. Republica Dominicana. 1 ø, rose met rood. „Liga Dominicana contra el Cancer”. Yv. bienfaisance 13. Als de vorige doch met de ø groter en de letters van het opschrift hoger. (Pl. 1).
1955. Nederland. 2 (+ 3) c, grijs en rood; 5 (+ 3) c, groen en rood; 7 (+ 5) c, violet en rood; 10 (+ 5) c, blauw en rood; 25 (+ 8) c, olijfbraun en rood. „Kankerbestrijding”. Yv. 639-643. Deze zegels die samen een serie vormen, zijn behalve wat kleur en waarde aanduiding betreft geheel gelijk aan elkaar. De afbeelding vertoont een microscoop, terwijl in de rechter benedenhoek, in rood, een gestyleerde figuur van een krab, doorstoken door een zwaard, geplaatst is. De krab is niet nader te determineren. (Pl. 1).
1965. République du Niger. 100 f, groen, met bruin en grijs. „Poste aérienne”. „Lutte contre le Cancer”. Het motief is een hand (in grijs) die een krab (in bruin) in bedwang houdt. De krab is onbepaald, mogelijk een Cancride of een Xanthide. De zegel is apart uitgegeven. (Pl. 1).
1965. République Islamique de Mauritanie. 100 f, grijsblauw, rood en geelbruin. „Poste aérienne”. „Lutte contre le Cancer”. Het motief wordt gevormd door een hand waaruit zich bliksemschichten richten naar de gestyleerde figuur van een krab rechts onderin het beeld. De krab is niet te bepalen. De zegel vormt geen deel van een serie doch is apart uitgegeven. (Pl. 1).

Fig. 1

1966. République du Mali. 100 f, rood en blauwgrijs met goud en zwart. „Poste aérienne”. „IXe Congrès International du Cancer Tokyo — Octobre 1966”. De zegel toont in de onderste helft een krab (in zwart) die door een witte bliksemflits getroffen wordt. Op de achtergrond een berg. Uitgegeven ter gelegenheid van het Internationale Kanker Congres in Tokio. De krab is niet te determineren. De zegel (tekstfig. 1) is afzonderlijk uitgegeven.
1966. République du Niger. 100 f, paars, bruinpaars, bruin en blauwgroen. „Poste aérienne”. „IXe Congrès International du Cancer Tokyo Octobre 1966”. Links onderin het beeld staat een gestyleerde figuur van een krab (in bruin) die getroffen wordt door een zich convergerende witte stralenbundel uit een atoommodel (in groen); links boven de afbeelding (in groen) van een Japans bouwwerk. Evenals de vorige zegel uitgegeven ter gelegenheid van het Internationale Kanker Congres te Tokio. De krab is niet tot op de soort te determineren. De zegel (tekstfig. 1) is afzonderlijk uitgegeven.
1966. République du Congo. 100 f, blauw, rood, paars, groen, zwart en goud. „Poste aérienne”. „IXe Congrès International du Cancer Tokyo. Octobre 1966”. Onderin het beeld een krab, in zwart met goud, geflankeerd door een retort en een schaar. Uit een microscoop, schuin rechts boven de krab geplaatst, valt een lichtbundel op het dier. Op de achtergrond een Japanse pagode. De krab is niet nader te deter-

mineren. De zegel is apart uitgegeven. Geen afbeelding is hier gegeven daar de zegel te laat onder mijn aandacht kwam.

II. Overige zegels, systematisch gerangschikt.

Orde Euphausiacea

Familie Euphausiidae

Euphausia superba Dana, 1850 (krill)

1963. South Georgia. 10 shilling, rose. „Plankton & Krill”. Yv. Falkland Dépendances 22. De zegel vertoont vrij schematische afbeeldingen van plankton organismen, waaronder 10 garnaalachtigen. Dat met de laatste de soort *Euphausia superba* bedoeld wordt blijkt uit de aanduiding „Krill”. Krill of walvisaas bestaat namelijk grotendeels uit deze soort, die antarctische wateren bewoont. De zegel (pl. 1) maakt deel uit van een serie van 15 die verschillende onderwerpen vertoont.

Orde Decapoda

Onderorde Macrura

Supersectie Natantia (garnalen)

Sectie Penaeidea

Familie Sergestidae

1954. Australia. 3½ d, zwart. „Australian National Antarctic Research Expeditions”. Yv. 214. De centrale figuur is een kaart van het zuidpoolgebied, waaromheen een rand met figuren van antarctische planten en dieren. Hierbij bevinden zich 2 onbepaalde garnaalachtigen, mogelijk Sergestiden. De zegel is apart uitgegeven. (Pl. 1).

Familie Penaeidae

Aristaeomorpha foliacea (Risso, 1827)

1965. Royaume du Maroc. 1.00 f, geel met groen en rood. Aan de zegels zijn twee soorten tab-strookjes bevestigd; beide typen dragen de latijnse naam „*Aristaeomorpha foliacea*”, maar bij het ene type staat daar de volksnaam in arabische lettertekens bij, op het andere type staat „Crevette Royale”, de franse naam van deze diepzee garnaal, die in de tropen en subtropen van vrijwel de gehele wereld op diepten van 350 tot 1300 m gevangen wordt. De rode kleur van het dier is zijn natuurlijke kleur. Deze zegel (pl. 1) vormt met twee andere, n.l. die met de krab *Calappa granulata* en die met de Stomatopode *Squilla mantis*, een geheel aan Crustacea gewijde serie van 3, die tot de beste in haar soort behoort.

Metapenaeus joyneri (Miers, 1880)

1965. Viet Nam, Dân Chủ Công Ho'a. 12 xu, grijsgroen met geel, rose en zwart. „Tôm Ra'ô — *Metapenaeus joyneri*". Een slechte afbeelding van twee garnalen, die, indien de naam niet op de postzegel gegeven was, zelfs niet tot op de familie gedetermineerd zouden kunnen worden. De soort is bekend van Japan, China, Korea en Formosa. Mij is geen opgave over het voorkomen van de soort in Viet Nam bekend. Deze zegel (pl. 1) vormt met 5 andere, die afbeeldingen van Crustacea dragen (*Penaeus indicus*, *Panulirus japonicus*, *Portunus pelagicus*, *Scylla serrata* en *Uca vocans*), een serie, die geheel aan schaaldieren gewijd is.

Penaeus ? duorarum Burkenroad, 1939

1953. Nigeria. 2 shilling 6 pence, groen met zwart. „Victoria Harbour". Yv. 84. De centrale figuur vertoont de haven van Victoria, Nigeria (in zwart). In de randfiguur zijn enkele garnalen afgebeeld, die mogelijk tot de West Afrikaanse commercieel belangrijke soort *Penaeus duorarum* kunnen behoren, doch de afbeelding is zodanig dat een zekere determinatie niet mogelijk is. De soort komt voor zowel langs de westkust van Afrika (Mauritanië tot Angola) als langs de oostkust van Amerika (Bermuda en N. Carolina tot Brazilië en de Antillen) en is beide gebieden economisch zeer belangrijk. De zegel (pl. 1) is een van een serie van 12 met diverse onderwerpen.

Penaeus indicus H. Milne Edwards, 1837

1965. Viet Nam, Dân Chủ Công Ho'a. 12 xu, olijf met groen, rose, blauw en zwart. „Tôm He — *Penaeus indicus*". De afbeelding (pl. 1) is uitermate slecht en is op zichzelf totaal onvoldoende om de soort te kunnen herkennen. *Penaeus indicus* bewoont een gebied dat zich uitstrekt van Oost Afrika tot de Philippijnen en Australië. Hij is op verscheidene plaatsen van economisch belang. Zie ook bij *Metapenaeus joyneri*.

Penaeus occidentalis Streets, 1871

1965. Panama. 8 c, oranje met diverse tinten blauw, groen en zwart. „Aereo". „Camaron langostino: *Penacus occidentalis*". Evenals bij de vorige zegel is de afbeelding hier zo summier dat de soort niet gedetermineerd zou kunnen worden, ware het niet dat de naam (hoewel foutief gespeld) op de zegel aangegeven is. Deze soort komt voor aan de westkust van Midden- en Zuid-Amerika van El Salvador tot Peru. Zij wordt commercieel geëxploiteerd. De zegel (pl. 1) vormt met 5 andere, die afbeeldingen van vissen dragen, een serie.

Sectie Caridea

Familie Palaemonidae

Macrobrachium lar (Fabricius, 1798)

1962. Nederlands-Nieuw-Guinea. 30 (+ 10) c, rood, blauw en groengrijs. „Sociale Zorg. *Macrobrachium lar* (Fabr.)”. Yv. 76. Een uitstekende afbeelding van een volwassen mannetje van deze soort, in de natuurlijke kleuren van het levende dier. Deze afbeelding evenals de andere van deze serie, werd gemaakt door de heer P. Wetselaar. Zij is gebaseerd op geconserveerde dieren uit de collectie van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, op een afbeelding der soort gepubliceerd door Bate (1888, Report Voyage Challenger, Zool., vol. 24, pl. 129 fig. 1), en op een ongepubliceerde gekleurde tekening in het Leidse Museum. Deze laatste tekening is die van een exemplaar uit Amboina en werd in September 1828 naar het leven vervaardigd door G. van Raalten, een indertijd door het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie naar Nederlands Indië uitgezonden zooloog, die daar ruim 8 jaar verbleef en er op 17 April 1829 stierf. *Macrobrachium lar* is een zoetwatergarnaal met een zeer grote verspreiding (Oost Afrika tot de Ryukyu Eilanden, Australië en Polynesië). De zegel (pl. 1) maakt deel uit van een serie van 4; de drie andere zegels stellen eveneens Crustacea voor (*Cherax communis*, *Panulirus versicolor* en *Carpilius maculatus*); het is de laatste serie zegels die in Nederlands Nieuw Guinea uitgegeven werd voor de overdracht van dat gebied aan de Verenigde Naties.

Macrobrachium rosenbergii (De Man, 1879)

1963. Republiek Indonesia. 1.00 rupiah, rood, zwart en geelbruin. „Udang duri. *Macrobrachium sp.*”. Yv. 330. Een duidelijke afbeelding van een volwassen mannetje van deze soort; de kleur echter is niet natuurlijk, de grote schaarpoten, die tot bijna 500 mm lang kunnen worden, zijn blauwachtig. De soort bewoont het zoete en brakke water van het Indo-Australische gebied (India tot Nieuw Guinea en N. Australië). De zegel (pl. 1) is een van een serie van 4, waarvan de de overige afbeeldingen van vissen vertonen.

Familie Gnathophyllidae

Hymenocera picta Dana, 1852

1964. Nouvelle Calédonie et Dépendances. 17 f, donkerblauw met rose en groen. „Aquarium de Nouméa. Crevette *Hymenocera elegans*”. Yv. 321. Een niet al te duidelijke afbeelding, die zeker geen recht

laat wedervaren aan dit prachtig getekende, elegante en bizarre dier, dat met zijn bladvormig verbrede voelspriet en schaarpoten tot een van de meest eigenaardige garnalensoorten behoort. De soort bewoont het gehele Indo-Westpacifische gebied (Rode Zee tot Hawaii) doch is nergens algemeen. De zegel (pl. 1) maakt met een andere die manteldieren vertoont een serie van twee.

Familie Crangonidae

? **Crangon septemspinosa** Say, 1818

1950-51. Canada. \$ 1.00, blauw. Yv. 243. De centrale figuur stelt een visser met zijn net voor. De randfiguren zijn vissen en andere zeeproducten. De figuur in het midden van de bovenrand, een kamschelp, wordt geflankeerd door schaaldieren; links twee garnalen, zeer waarschijnlijk *Crangon septemspinosa*, rechts een Amerikaanse zee kreeft, *Homarus americanus*. De figuren zijn klein en niet erg duidelijk. *Crangon septemspinosa* komt langs de Atlantische kust van N. Amerika voor van Baffin Bay tot de oostkust van Florida, zij is ook vermeld uit de noordelijke Stille Oceaan. Evenals onze gewone Noordzee garnaal, *Crangon crangon* (L.), waar zij zeer nauw aan verwant is, is *C. septemspinosa* van economisch belang. Met twee andere zegels, die oliewinning en huidenbewerking voorstellen, vormt deze zegel (pl. 1) een serie van 3.

Ondetermineerbare garnalen

1960. Gibraltar. 3 d, grijsblauw en rood. „Rock by moonlight”. Yv. 149. Een afbeelding van de rots van Gibraltar bij maanlicht, met rechts-onder een kleine roodgekleurde rechthoek waarin de afbeelding in wit van 2 garnalen. De tekening der garnalen is zo klein en schematisch dat de identiteit niet te bepalen valt. Met een zegel waarop on-determineerbare krabben staan en 12 andere met diverse onderwerpen vormt deze zegel (pl. 2) een serie van 14.
1966. State of Kuwait. 4 fils, beige met geel, blauw, rood en zwart; 20 fils, lila met geel, groen, rood en zwart. „Fisheries Conference of the Near East Countries — October 1966”. Deze twee zegels, die, behalve de kleur en de waarde, geheel aan elkaar gelijk zijn, vertonen, naast het vignet van FAO, als hoofdmotief een vissersboot met een net en drie dierfiguren: een vis, een krab (*Carpilius maculatus*, zie aldaar) en een garnaal. De garnaal is op beide zegels rood. Zij is zo schematisch getekend dat een determinatie onmogelijk is (textfig. 1).

Supersectie *Macrura Reptantia* (kreeften)

Familie Nephropidae

Homarus americanus H. Milne Edwards, 1837 (Amerikaanse Zeekreeft)

1950-51. Canada. \$ 1.00, blauw. Yv. 243. Deze zegel (pl. 1) is reeds boven onder *Crangon septemspinosa* besproken. *Homarus americanus*, de Amerikaanse Zeekreeft, bewoont de oostkust van Noord Amerika tussen Labrador (Canada) en North Carolina (U.S.A.) Zij is van groot economisch belang.

Homarus gammarus (Linnaeus, 1758) (Gewone Zeekreeft)

1954. Ifni (Spaans West Afrika). 5 (+ 5) cts, geelbruin; 15 cts, olijfgroen. „Dia del Sello Colonial. 1954”. Yv. 92 en 94. Deze zegels (pl. 1) die alleen in de kleur en de waarde aanduiding verschillen, tonen een zeer goed herkenbare afbeelding van een zeekreeft, waarvan slechts de bases der schaarpoten enigszins eigenaardig aandoen daar deze te slank zijn aangegeven. *Homarus gammarus*, de gewone zeekreeft, komt voor van Noorwegen zuidwaarts tot in de Middellandse Zee, en is voor zover mij bekend nog niet van West Afrika vermeld. De twee zegels vormen samen met twee andere, die beide een hamerhaai afbeelden, een serie.

Familie Astacidae

Astacus astacus (Linnaeus, 1758) (Rivierkreeft)

1870. Vesjegonsk, Rusland. ½ kop., bruingeel. „Vesjegonskaia zemskaja pochta. Tverskoi gubernii”. Een ovale zegel van de zogenaamde zemstvos post. Deze zemstvos zegels werden uitgegeven door de locale post organisaties in Rusland, die de officiële keizerlijke post aanvulden. De zemstvos zegels dienden ter frankering der brieven tot het dichtstbijzijnde officiële postkantoor van de imperiale posterijen. De Vesjegonsk zegels vertonen het wapen van de plaats Vesjegonsk waar in de onderste helft een naar beneden gerichte rivierkreeft te zien is. De soort is waarschijnlijk *Astacus astacus*, de gewone rivierkreeft, aangezien Vesjegonsk (gelegen tussen Leningrad en Moskou) in het gebied van deze soort ligt. *Astacus astacus* komt voor in het zoete water van Europa van Z.O. Noorwegen, Z. Zweden en Z. Finland zuidwaarts tot Midden Frankrijk, Zwitserland en de noordelijke Balkan, en van Nederland, België en Frankrijk oostwaarts tot West Rusland. (Pl. 1).

1879. Vesjegonsk, Rusland. ½ kop., geelbruin; 2 kop., blauw. „Marka Vesjegonskoi Zemskoi Pochty”. Rechthoekige zemstvos zegels. Met

Fig. 2

hetzelfde wapen als de bovengenoemde, over het wapen een horizontale balk met de letter V.U.Z.U. (Pl. 1).

1891. Vesjegonsk, Rusland. 1 kop., zwart op grijsgroene ondergrond. „Vesjegonskaia zemskaia pochta”. Rechthoekige zegel van groter formaat dan de vorige. Ook hier weer het wapen van Vesjegonsk met de kreeft. (Pl. 1).
1966. Roemenië. 5 bani, geelbruin en zeer donker olijf. „Astacus astacus L.”. Een zeer goede afbeelding van de rivierkreeft (in verschillende donkere tinten van olijf tot bijna zwart) op een geelbruine achtergrond, die een landschap met een rivier vertoont. Deze zegel (tekstfig. 2) vormt met een waarop de krab *Pachygrapsus marmoratus* staat en 6 andere die verschillende soorten mollusken afbeelden een serie van acht.
1966. Luxembourg. 1.50 f (+ 25 c), diverse tinten blauw met bruin, geel, groen en goud. „Caritas 1966”. „De Jekel vu Warken” [Jekel de visser aan de Wark]. De zegel beeldt een Luxemburgse sage uit; zij toont een visser die een grote forel vasthoudt; op de voorgrond een riviertje met een andere vis en een kreeft, op de achtergrond een weiland met knotwilgen. De figuur van de kreeft (in helderblauw) is erg klein, maar bedoelt stellig de in Luxemburg inheemse rivierkreeft, *Astacus astacus*, af te beelden. De zegel (tekstfig. 1) behoort tot een serie van zes die verschillende sagen uitbeelden; het is de enige die een schaaldier toont.

Familie Parastacidae

Cherax communis Holthuis, 1949

1962. Nederlands-Nieuw-Guinea. 10 (+ 5) c, blauw en geel. „Sociale Zorg. *Cherax communis* Holthuis”. Yv. 74. Een fraaie afbeelding

van het holotype van deze soort; de tekening werd vervaardigd door de heer P. Wetselaar naar het oorspronkelijke exemplaar dat zich in de verzameling van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie bevindt. *Cherax communis* is een grote zoetwater kreeft (het hier afgebeelde exemplaar heeft een lichaamslengte van 196 mm, de scharen niet meegerekend), die tot nu toe uitsluitend bekend is uit het gebied van de Wisselmeren in het centrale bergland van westelijk Nieuw Guinea. (Pl. 2). Zie onder *Macrobrachium lar* voor gegevens over deze serie.

Familie Palinuridae (langoesten)

Jasus frontalis (H. Milne Edwards, 1837)

1948. Chile. 60 cts, blauw; \$ 2.60, groen; \$ 3, rose. „Centenario del libro de Gay 1844-1944. Palinurus frontalis”. Yv. 222, 223, poste aérienne 121. Een vrij goede afbeelding (pl. 2) van een langoest, waarvan de soort evenwel niet van de afbeelding te herkennen zou zijn, ware het niet dat de naam op de zegel is aangegeven en dat geen andere soort in Chili voorkomt. *Jasus frontalis* is een soort die uitsluitend voorkomt op de eilandjes van de Juan Fernandez Archipel en de dichtbij gelegen Los Desventurados Archipel, beide op 700 tot 900 mijlen west van het chileense vaste land. De soort is er van groot economisch belang. In het grote werk van Claudio Gay, „Historia física y política de Chile” ter ere waarvan deze series zijn uitgegeven, werden de Crustacea (waaronder ook deze soort, die toen nog *Palinurus frontalis* genoemd werd) bewerkt door H. Nicolet. Deze zegels werden in drie series uitgegeven; de kleur en de waarde van alle zegels van een serie zijn gelijk (60 cts blauw, \$ 2.60, groen en \$ 3, rose). Elke serie bestaat uit 25 zegels met verschillende onderwerpen, waaronder vele dieren. Wat de afbeeldingen betreft zijn de series geheel gelijk aan elkaar. De rose serie is bestemd voor luchtpost en draagt het opschrift „Correo Aereo”.

Jasus paulensis (Heller, 1862)

1959. Terres Australes et Antarctiques Françaises. 20 f, donker en lichtblauw, en geel. Yv. 15. De afbeelding geeft het gekroonde wapen van het territorium geflankeerd door twee zeeolifanten. In het rechter boven kwadrant van het wapen staat een langoest afgebeeld, waarmee stellig de op de eilanden St. Paul en Nieuw Amsterdam voorkomende soort bedoeld is. *Jasus paulensis* is uitsluitend van deze twee eilanden bekend en is er van groot economisch belang. De zegel (pl. 2) vormt een van een serie van 9; de overige vertonen andere onderwerpen.

Jasus tristani Holthuis, 1963

1953. Tristan da Cunha. ½ d., bruin en rood. „Tristan Crawfish”. Yv. 14. De zegel geeft een goede overlangse afbeelding van *Jasus tristani* dorsaal gezien. Deze soort is alleen bekend van de Tristan da Cunha Eilanden en Gough Eiland in de zuidelijke Atlantische Oceaan, waar zij het onderwerp van een belangrijke visserij vormt. Eerst in 1963 is de Tristan crawfish als een zelfstandige soort herkend. De zegel (pl. 2) is een van een serie van 14 die allerlei onderwerpen vertoont.
1960. Tristan da Cunha. 3d., rood en zwart. „„Palinurus” 24 cms. Tristan Crawfish”. Yv. 33. Dezelfde afbeelding als de vorige maar nu overdwars (pl. 2). Wederom een uit een serie van 14 met diverse onderwerpen.
1961. Tristan da Cunha. 2½ cents, rood en zwart. „„Palinurus” 24 cms. Tristan Crawfish”. Yv. 46. Gelijk aan de vorige zegel, behalve in de waarde aanduiding die hier als 2½ cents inplaats van 3 d. is gegeven. Uit een serie van 13 met diverse onderwerpen.
1962. St. Helena (opdruk over Tristan da Cunha). 3 d (opdruk over 2½ cents), rood en zwart. „„Palinurus” 24 cms. Tristan Crawfish”. Opdruk: „St. Helena. Tristan Relief”. Yv. 155. De vorige zegel, doch met bovengenoemde opdrukken. Uitgegeven op St. Helena, als deel van een hulpactie voor de bevolking van Tristan da Cunha, die ten gevolge van een vulkanische uitbarsting van hun eiland geëvacueerd was. Deze opdruk serie die uit 4 zegels bestaat, werd in januari 1962 reeds geveild voor enkele honderden engelse ponden.

Palinurus elephas (Fabricius, 1787)

1956. Jugoslavijs. 20 dinar, blauw met paarsrood en geel. „Palinurus vulgaris”. Yv. 609. Een redelijk goede afbeelding van deze soort, die in de Middellandse Zee voorkomt en verder van de Atlantische kust van Europa bekend is (van Noorwegen zuidwaarts). De zegel (pl. 2) is een uit een serie van 9 met afbeeldingen van zeedieren.

Palinurus mauritanicus Gruvel, 1911

1964. République Islamique de Mauritanie. 5 f, paarsbruin, bruin en donkergroen. „Palinurus mauritanicus”. Yv. 180. Een vrij goede afbeelding der soort, die in dieper water van de oostelijke Atlantische Oceaan voorkomt tussen Ierland en Senegal (West Afrika). De soort wordt in de laatste tijd voor commerciële doeleinden gevist. De zegel (pl. 2) maakt deel uit van een serie van 4 waarvan 2 afbeel-

dingen van vissen vertonen, terwijl de vierde ook een langoest, *Panulirus regius*, vertoont.

Panulirus argus (Latreille, 1804)

1953. British Honduras. 5 c., rood en olijfbruin. „Spiny Lobster”. Yv. 151. De zegel vertoont een tot de soort *Panulirus argus* behorende langoest. De afbeelding is redelijk goed. De soort komt door het gehele caraïbische gebied voor (Bermuda en Florida tot Brazilië) en is er de economisch meest belangrijke langoest. De zegel (pl. 2) is een van een serie van 12 met verschillende onderwerpen.
1957. Turks & Caicos Islands. 2½ d., groen en rood. „Spiny Lobster”. Yv. 166. Een redelijk goede afbeelding van *Panulirus argus*, met op de achtergrond een inheemse speervisser op jacht naar deze dieren. De zegel (pl. 2) vormt deel van een serie van 14 met verschillende onderwerpen.
1965. Barbados. 2 cents, paarsrood, olijfbruin en bruin. „Lobster (*Panulirus argus*)”. Evenals bij de vorige twee zegels is de hoofdafbeelding een redelijk goede figuur van *Panulirus argus*. Deze zegel (pl. 2) en een waarop een figuur van *Uca pugilator*, behoren tot een serie van 14 welke afbeeldingen van zeedieren dragen.
1965. Nederlandse Antillen. 6 c, rose met rood en blauw. „St Maarten”. Naast de Antilliaanse vlag een vrij summiere afbeelding van een langoest stellig behorende tot *Panulirus argus*. De zegel (pl. 2) behoort tot een serie van 6 met diverse onderwerpen.

Panulirus homarus (Linnaeus, 1758)

1961. Formosa. 3.00 dollar, donker groengrijs. Pakketpost. Yv. 366. De afbeelding vertoont een uit het water kruipende langoest, die gezien de gekartelde groeven op het achterlijf niets anders kan zijn dan *Panulirus homarus*, een soort die voorkomt van de Golf van Aden en Oost Afrika tot Japan en Polynesië. Apart uitgegeven zegel. (Pl. 2).

Panulirus japonicus (Von Siebold, 1824)

1965. Viet Nam, Dân Chủ Công Ho'a. 20 xu, blauwgrijs, met geel, blauw, oranje en zwart. „Tôm Hùm — *Palinurus japonicus*”. De afbeelding vertoont duidelijk een langoest, maar is niet nauwkeurig genoeg om het mogelijk te maken de soort met zekerheid vast te stellen. Zij wordt hier opgenomen omdat de naam *Palinurus japonicus* op de zegel vermeld is (pl. 2). *Panulirus japonicus* is tot nog toe echter niet uit Vietnamese wateren bekend en daardoor bestaat de mogelijkheid

dat deze determinatie foutief is. De soort is vermeld van Japan, China en Formosa. Zie bij *Metapenaeus joyneri*, voor verdere gegevens over de serie die geheel aan Crustacea gewijd is.

1966. Nippon (Japan). 10 sen, blauw met grijsgroen, rood, geel en zwart. Een betere afbeelding dan de vorige, hoewel hier ook details ontbreken. Het feit dat *Panulirus japonicus* de economisch meest belangrijke langoest in Japan is en dat de kleur van het op de postzegel afgebeelde dier vrij goed met die van die soort overeenkomt, maakt de identificatie vrijwel zeker. Deze zegel (pl. 2) behoort tot een serie die voornamelijk vissen tot onderwerp heeft.

Panulirus regius De Brito Capello, 1864

1964. République Islamique de Mauritanie. 10 f, bruin, olijfgroen en donkerblauw. „Panulirus regius”. Yv. 181. Een goede afbeelding (pl. 2) van deze langoest, die de West Afrikaanse kust (Rio de Oro tot Angola) bewoont en een enkele maal in de Middellandse Zee is gevangen. Zij wordt intensief gevestigd en naar Europa uitgevoerd. Met de bovengenoemde zegel van *Panulirus mauritanicus* maakt zij deel uit van een serie van vier.

Panulirus versicolor (Latreille, 1804)

1962. Nederlands-Nieuw-Guinea. 25 (+ 10) c, diverse tinten groen, bruin, rose en oranje. „Sociale Zorg. Panulirus versicolor (Latr.)”. Yv. 75. Een zeer goede afbeelding van deze soort door de heer P. Wetselaar gemaakt naar exemplaren en gekleurde afbeeldingen in het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden. De soort komt door het gehele Indo-Westpacifische gebied voor (Rode Zee en Oost Afrika tot Japan en Polynesië). De zegel (pl. 2) maakt deel uit van een serie van 4 die geheel aan Crustacea is gewijd (zie bij *Macrobrachium lar*).
1965. Archipel des Comores. 1 f, violet met donker olijfgroen en oranje-bruin. „Langouste”. Een zeer duidelijk herkenbare afbeelding van deze soort. De zegel (pl. 2) behoort tot een serie van 4; de drie andere vertonen vissen en een schildpad.

Onderorde Anomura

Familie Paguridae (heremietkreeften)

Pagurus bernhardus (Linnaeus, 1758)

1963. Dubai. 1 np, grijsblauw en karmijn; 15 np, grijs en karmijn. Yv. Arabie du Sud-Est, Dubai 1 en 15. Naast het portret van de sheik

van Dubai (een sheikdom aan de Perzische Golf) is de centrale figuur van deze zegels afgebeeld, een heremietkreeft (pl. 2). De figuur van de kreeft is uitermate gebrekkig en onnauwkeurig, zij is stellig overgenomen uit het van vrij grove illustraties voorziene franse boekje „Histoire Naturelle VI. Poissons. Crustacés”, uit de serie Livrets éducatifs (Volumetrix, France, 1963), bestaande uit 12 gekleurde ongenummerde platen elk met 4 figuren (eveneens ongenummerd), op de achterkant waarvan een korte verklaring gedrukt is. De heremietkreeft staat op de 9e plaat; zij is wat vorm en kleur betreft uitermate slecht afgebeeld, maar de figuurverklaring laat zien dat *Pagurus bernhardus* bedoeld is. Deze soort komt voor langs de Atlantische kust van Europa van Noorwegen zuidwaarts en is dus wel weinig toepasselijk voor een zegel van Dubai.

Deze twee zegels maken, tezamen met 2 zegels die *Cancer pagurus* vertonen en andere, deel uit van een serie van 17 die verschillende onderwerpen afbeelden.

Familie Diogenidae

Dardanus megistos (Herbst, 1804)

1966. Australia. 9 c, licht grijsgroen met bruin en roodbruin. „Hermit Crab”. De afbeelding laat duidelijk een heremietkreeft van het geslacht *Dardanus* zien, stellig de soort *D. megistos* welke een der meest algemene is in Australische wateren en een der meest spectaculaire, zowel door zijn grootte als kleur. Dit is ook de conclusie van de autoriteiten van het Australian Museum te Sydney, Dr. Elizabeth C. Pope, Mr. Frank A. McNeill en Dr. John C. Yaldwyn, die zo vriendelijk waren mij de zegel met commentaar toe te zenden. *Dardanus megistos* bewoont een uitgestrekt gebied dat zich uitstrekt van Oost Afrika en de Rode Zee tot Japan, Australië en Polynesië. De zegel (pl. 2) maakt deel uit van een serie van 22 met diverse onderwerpen, de eerste serie die in Australië onder het nieuwe muntsysteem verscheen.

Familie Coenobitidae

Birgus latro (Linnaeus, 1758) (Klapperkrab)

1963. Christmas Island. 5 c, violet. „Robber crab”. Yv. 13. De afbeelding vertoont een in een palmboom klimmende *Birgus latro*. Deze palmendief of beurskrab, is een aan het landleven aangepaste heremietkreeft, die geen schelp meer draagt als hij volwassen is. Hij voedt zich met vruchten (kokosnoten, pandanus enz.) en kan in bomen klimmen, o.a.

in kokospalmen, het is evenwel nog niet geheel zeker dat deze dieren werkelijk kokosnoten uit de bomen halen. De soort leeft op kleine of middelgrote eilanden en is bekend uit het tropische deel van de Indische en Stille Oceaan. De zegel (pl. 2) is een van een serie van 10 met diverse onderwerpen.

Onderorde Brachyura (krabben)

Familie Calappidae

Calappa granulata (Linnaeus, 1767)

1965. Royaume du Maroc. 0.25 f, licht groenblauw met geelbruin, bruin, paarsrood en groen. „Crabe honteux, *Calappa granulata*” (op het tab-strookje). Een uiterst fraaie en natuurgetrouwe afbeelding van deze krab in boven- en voor-aanzicht met enkele algen op de achtergrond. *Calappa granulata* komt voor in de gehele Middellandse Zee. De zegel (pl. 2) vormt met 2 andere (*Aristaeomorpha foliacea* en *Squilla mantis*) een serie die tot de mooiste op dit gebied gerekend kan worden.

Familie Portunidae (zwemkrabben)

Callinectes sapidus Rathbun, 1896

1949. United States of America. 3 ø, blauw groen. „Annapolis tercentenary 1649-1949”. Yv. 535. De zegel toont een landkaart van de omgeving van Annapolis in de staat Maryland aan de oostkust van de Verenigde Staten. In de monding van de Severn River is een zwemkrab afgebeeld, die stellig *Callinectes sapidus*, de „Blue Crab” moet verbeelden, een soort die in deze omgeving op grote schaal gevestigd wordt. *Callinectes sapidus* bewoont de oostkust van Amerika van Nova Scotia tot Uruguay; op verschillende plaatsen in Europa zijn per ongeluk ingevoerde exemplaren levend aangetroffen, terwijl de soort zich geheel heeft ingeburgerd in de oostelijke Middellandse Zee (Israel, Turkije, Griekenland). De zegel is apart uitgegeven en vormt geen deel van een serie. (Pl. 2).

Portunus pelagicus (Linnaeus, 1758)

1965. Viet Nam, Dân Chủ Cộng Hoà. 12 xu, blauw met geel, groen, violet en zwart. „Ghe Hoa-Neptunus”. De afbeelding vertoont zonder enige twijfel de soort *Portunus pelagicus* die vroeger in het geslacht *Neptunus* geplaatst werd. Deze soort is bekend van het grootste deel van het Indo-Westpacifische gebied (Rode Zee en Oost Afrika tot

Japan en Australië) en is ook door het Suez Kanaal de oostelijke Middellandse Zee binnengedrongen. Zij is van commercieel belang. De zegel (pl. 2) vormt met 5 anderen een serie geheel aan Crustacea gewijd (zie bij *Metapenaeus joyneri*).

Scylla serrata (Forskål, 1775)

1965. Viet Nam, Dân Chủ Công Ho'a. 12 xu, licht paarsbruin met groen, geel, blauw en zwart. „Cua Bê' — *Scylla serrata*". De afbeelding vertoont duidelijk deze grote zwemkrabben-soort, die over een groot gebied voorkomt (Rode Zee en Oost Afrika tot Japan en Polynesië) en veel gegeten wordt; het is de „keping" van de Indonesische markten. De zegel (pl. 2) vormt met 5 anderen een serie met Crustacea afbeeldingen (zie vorige soort).

Familie Cancridae

Cancer pagurus Linnaeus, 1758 (Noordzeekrab)

1963. Dubai. 4 np, rose en oranje; 30 np, grijs en oranjerood. Yv. Arabie du Sud-Est, Dubai 4 en 10. In de linkerbovenhoek het portret van de sheik van Dubai; de centrale figuur op beide zegels is een krab. Evenals bij *Pagurus bernhardus*, is ook deze figuur overgenomen uit het „Livret éducatif" over vissen en Crustacea (eveneens van pl. 9). Zelfs de achtergrond van de figuur op de zegel komt volkomen overeen met die van de afbeelding in het boekje. Deze laatste afbeelding van de „Crabe tourteau" laat niet de minste twijfel over dat hier *Cancer pagurus* bedoeld wordt. Deze soort komt voor langs de Atlantische kust van Europa en in de westelijke Middellandse Zee. Zij ontbreekt geheel in het Indo-Westpacificische gebied en het is dan ook onbegrijpelijk dat men juist deze soort uitgezocht heeft voor zegels van Dubai (pl. 2). Met 2 zegels met *Pagurus bernhardus* en 13 andere met diverse onderwerpen vormen deze een serie.

Familie Xanthidae

Carpilius maculatus (Linnaeus, 1758)

1962. Nederlands-Nieuw-Guinea. 5 (+ 5) c, groen met rood en grijsbruin. „Sociale Zorg. *Carpilius maculatus* (L.)". Yv. 73. Een uitstekende afbeelding van deze soort in zijn natuurlijke kleuren, vervaardigd door de Heer P. Wetselaar. Zij is gebaseerd op geconserveerde exemplaren in het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, voor wat de vorm betreft; de kleur is naar een afbeelding die 1829 in Timor

vervaardigd werd door G. van Raalten. Hoewel verschillende gekleurde afbeeldingen van deze soort gepubliceerd werden, zijn deze meestal gebaseerd op geconserveerde exemplaren, waarbij het rugschild tot licht bruinachtig geel verkleurd is, terwijl de grote vlekken helder rood geworden zijn; in het levende dier is het schild echter meer olijfgroen met donker paarsrode vlekken. *Carpilius maculatus* komt voor van de Rode Zee en Oost Afrika tot Japan en Polynesië. De zegel (pl. 2) maakt deel uit van een serie van 4 die alle Crustacea vertonen (zie bij *Macrobrachium lar*).

1966. State of Kuwait. 4 fils, beige met geel, blauw, rood en zwart; 20 fils, lila met geel, groen, rood en zwart. „Fisheries Conference of the Near East Countries — October 1966”. Deze twee zegels zijn reeds besproken op p. 9 bij de onbepaalde garnalen. De krabben figuur (in geel) is vrij summier, maar de karakteristieke rangschikking van vlekken op het rugschild maakt duidelijk dat hier *Carpilius maculatus* bedoeld is.

Familie Grapsidae

Pachygrapsus marmoratus (Fabricius, 1787)

1966. Roemenië. 20 bani, lila en bruin. „Pachygrapsus marmoratus Stemp.”. Een zeer goede afbeelding van deze krab (in bruin) op een lila achtergrond die de habitat van de soort, rotsen aan de zee kust, vertoont. *Pachygrapsus marmoratus* komt voor in de gehele Middellandse en in de Zwarte Zee en is aan de Atlantische kust gevonden van Bretagne (Frankrijk) tot de Canarische Eilanden. Het is een watervlugge krab die zich ophoudt tussen rotsen en stenen aan de zee kust. Met een zegel die *Astacus astacus* afbeeldt en 6 andere die mollusken vertonen, vormt deze zegel (tekstfig. 2) een serie van 8.

Familie Ocypodidae

Uca pugilator (Bosc, 1801-1802)

1965. Barbados. \$ 2.50, blauw met bruin, violetgrijs en zwart. „Fiddler Crab (*Uca pugilator*)”. Een goede afbeelding van een mannetje van een wenkkrab. Uit de tekening valt echter niet met zekerheid vast te stellen of het hier werkelijk *U. pugilator* betreft zoals het onderschrift aangeeft. Deze soort bewoont de Atlantische kust van de Verenigde Staten van Massachusetts tot Texas en zou ook op Haiti en Old Providence Island gevonden zijn. Tot nu toe is zij niet van Barbados vermeld. De zegel (pl. 2) behoort tot een serie van 14 met

afbeeldingen van zeedieren, de enige Crustacea hierbij zijn *Uca pugilator* en *Panulirus argus* (zie boven).

Uca vocans (Linnaeus, 1758)

1965. Viet Nam, Dân Chủ Công Ho'a. 50 xu, groen met rose, oranje en zwart. „Cộng-Uca marionis”. Een vrij goede afbeelding van twee mannetjes wenkkrabben (pl. 2). Ook hier is de identiteit van de soort niet met zekerheid uit de figuur op te maken. De juiste naam voor *Uca marionis* (Desmarest, 1823) is *U. vocans* (Linnaeus, 1758). De soort komt voor door het gehele Indo-Westpacifische gebied, van de Rode Zee en Oost Afrika tot Japan en Polynesië. Met 5 andere zegels die Crustacea vertonen vormt deze een serie (zie onder *Metapenaeus joyneri*).

Familie Gecarcinidae (landkrabben)

Gecarcinus lagostoma H. Milne Edwards, 1837

1956. Ascension. 1 shilling, rood en zwart. „Land Crab”. Yv. 72. De afbeelding van de landkrab is niet erg mooi, maar het is duidelijk dat hiermee de op Ascension levende landkrab *Gecarcinus lagostoma* bedoeld wordt, een soort die behalve Ascension ook andere eilanden in de zuidelijke Atlantische Oceaan (Fernando Po, São Thomé, Annobon, Fernando Noronha, South Trinidad) bewoont, en verder van de Afrikaanse Westkust (Kameroen) en van de Antillen (Trinidad) vermeld is. De zegel (pl. 2) behoort tot een serie van 13 met verschillende onderwerpen.

Familie Majidae (spinkrabben)

Macrocheira kaempferi (Temminck, 1836)

1964. Monaco. 0.01 franc, bruinrood en donker groen. „Macrocheira kämpferi”. Yv. 537A. De afbeelding is kennelijk gemaakt naar een tekening in 1906 gepubliceerd door F. Doflein in zijn boek „Ostasien-fahrt” op p. 212. *Macrocheira kaempferi* is uitsluitend bekend uit diepe delen van de zee bij Japan (50-300 m diep). De zegel (pl. 2) maakt deel uit van een lange serie met diverse onderwerpen waar blijkbaar nog steeds nieuwe zegels aan worden toegevoegd.

Ondetermineerbare krabben

1960. Gibraltar. 4 d, blauwgroen en bruin. „Catalan Bay”. Yv. 150. Het hoofdmotief is een gezicht op Catalan Bay, Gibraltar. In de rechter

benedenhoek zijn in een kleine groene rechthoek twee witte krabben afgebeeld. De identiteit van de krabben is niet vast te stellen. Deze zegel (pl. 2) behoort tot dezelfde serie als de bovengenoemde zegel (p. 9) die twee onbepaalde garnalen vertoont.

1963. Italia. 70 lire, blauw en sepia. „Campagna mondiale contro la fame”. Yv. 885. De afbeelding vertoont een schovenbinder met in de linker bovenhoek een onbepaalde krab (pl. 2). Met een zegel, die een zaaier vertoont, vormt deze een serie; de tweede zegel vertoont geen schaaldiermotief.

Orde Stomatopoda

Familie Squillidae

Squilla mantis (Linnaeus, 1758)

1965. Royaume du Maroc. 0.40 f, blauw met bruin en groen. Op het tab-strookje „Squille. Squilla mantis”. Een uitstekende afbeelding van deze soort, zowel wat vorm als kleur betreft. *Squilla mantis* komt voor in de Middellandse Zee en in de oostelijke Atlantische Oceaan van Engeland tot de Golf van Guinea. De zegel (pl. 2) behoort tot de serie van *Aristaeomorpha foliacea* (zie aldaar).

